

E-samhället i praktiken

Att erbjuda trådlöst internet gratis

Många kommuner vill kunna erbjuda internet gratis via trådlöst nätverk till besökare i sina lokaler eller verksamheter. Vissa kommuner vill även kunna tillhandahålla trådlöst nät i parker, på torg och på stränder och liknande platser som är tillgängliga för allmänheten.

Detta pm belyser vilka frågor kommunen behöver ta ställning för att tillhandahålla trådlöst internet gratis.

Kommunal kompetens och konkurrensfrågor

Trådlöst nät i kommunens lokaler

Att tillhandahålla gratis trådlös Internetanslutning i kommunens fastigheter eller i anslutning till kommunalt bedriven verksamhet får anses ingå i den kommunala kompetensen. Besökare eller personer som på olika sätt tar del av kommunal service eller tjänster kan i anslutning till sitt besök ges åtkomst till Internetanslutning när de vistas i lokalerna. Besökare kan hänvisas till kommunens e-tjänster eller information som används inom den aktuella verksamheten. Möjligheten att få åtkomst till Internet kan på flera sätt underlätta för olika individer att närvara vid kommunala aktiviteter.

Även vid tidsbegränsade kommunala arrangemang, t.ex. sportarrangemang, kulturevenemang eller ungdomsaktiviteter, bör gratis nätverk kunna tillhandahållas inom ramen för den kommunala kompetensen.

Trådlöst nät på allmänna platser

Att tillhandahålla gratis trådlöst Internet till allmänhet som uppehåller sig i parker, på stränder, torg, eller liknande platser, framstår däremot som mer tveksamt. Internetanslutningen kan då i regel inte kopplas till någon kommunal verksamhet som bedrivs på platsen. I avsaknad av praxis är det oklart om detta tillhandahållande är av sådant allmänt intresse att det faller inom kommunens allmänna befogenheter enligt 2 kap. 1 § kommunallagen (KL).

Om kommunen tillhandahåller en gratis tjänst inom ett område där det finns en fungerande marknad kan det dessutom beroende på under vilka förutsättningar som tjänsten tillhandahålls uppkomma konkurrensrättsliga frågeställningar.

Lagring av trafikdata och spårbarhet

Leverantörer som mot ersättning tillhandahåller Internet som ett allmänt tillgängligt kommersiellt nät, omfattas av anmälningsplikt enligt Lag (2003:389) om elektronisk kommunikation, LEK. Dessa operatörer måste dessutom lagra trafikdata under sex månader.

Kommunalägda Stadsnätbolag kan vara sådana bolag som omfattas av LEK och reglerna om lagring av trafikdata. En kommun och dess kommunala förvaltningar som tillhandahåller gratis Internetanslutning i kommunens lokaler omfattas inte av LEK och trafikdata behöver då inte lagras på det sätt som föreskrivs där. Inte heller annat kommunalt tillhandahållande av gratis internetanslutning torde normalt omfattas av LEK.

Av andra skäl kan dock en kommun som tillhandahåller Internetanslutning ha behov av att säkerställa möjlighet till spårning och identifiering av användare av tjänsten. Alla som använder kommunens Internetanslutning identifieras av omvärlden som "kommunen". Om användare tillåts att vara helt anonyma måste kommunen ta ställning till att användare kan utnyttja Internetanslutningen för kriminella eller olämpliga aktiviteter där det är omöjligt att i efterhand spåra vilken användare som är ansvarig. Detta kan påverka kommunens varumärke och krav på ersättning eller andra rättsliga anspråk kan ställas gentemot kommunen. Exempel då detta kan aktualiseras är:

- Internetanslutningen används för att kränka eller hota andra individer. Vid en anonym anslutning kommer inte polisen att kunna spåra vem som ligger bakom och brottet kan inte utredas.
- Någon beställer varor i annans namn eller genomför andra bedrägeribrott. Ekonomiska anspråk kan riktas mot kommunen eftersom beställningen kan spåras till kommunens IP-adress.
- Internetanslutningen används för att sprida virus eller annat skadligt innehåll. Rättsliga anspråk kan riktas mot kommunen och kommunens möjligheter att uppfattas som en seriös aktör på Internet kan påverkas negativt. Andra kan göra bedömningen att kommunen inte är en part man har förtroende för eller vill ingå i IT-samverkan med om kommunen inte följer grundläggande säkerhetsstandarder.

Det kan vara lämpligt att överväga om man vill att användare av kommunens Internetanslutning ska följa några grundläggande uppföranderegler.